

Συναξάρι τῆς ἁγίας ὁσιομάρτυρος Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας,

+ 19 Φεβρουαρίου.

Ἡ Ὁσία Φιλοθέη ἐγεννήθηκε τό ἔτος 1522 μ.Χ. στήν τουρκοκρατούμενη τότε Ἀθήνα. Οἱ εὐσεβεῖς γονεῖς τῆς ὀνομάζονταν Ἄγγελος καί Συρίγα Μπενιζέλου. Ἡ μητέρα τῆς ἦταν στείρα καί ἀπέκτησε τήν Ἁγία μετά ἀπό θερμῆ καί συνεχῆ προσευχή. Ὁ Κύριος, πού ἱκανοποιεῖ τό θέλημα ἐκείνων πού Τόν σέβονται καί Τόν ἀγαποῦν, ἄκουσε τή δέησή τῆς. Καί πράγματι, μιᾶ μέρα Συρίγα μπήκε κατά τή συνήθειά τῆς στό ναό τῆς Θεοτόκου γιά νά προσευχηθεῖ καί ἀπό τόν κόπο τῆς ἔντονης καί ἐπίμονης προσευχῆς τήν ἐπῆρε γιά λίγο ὁ ὕπνος. Τότε ἀκριβῶς εἶδε ἕνα θαυμαστό

ὄραμα. Ἐνα φῶς ἰσχυρό καί λαμπρό βγήκε ἀπό τήν εἰκόνα τῆς Θεομήτορος καί εἰσῆλθε στήν κοιλιά της. Ἔτσι ἐξύπνησε ἀμέσως καί ἔκρινε ὅτι τό ὄραμα αὐτό σήμαινε τήν ἱκανοποίηση τοῦ αἰτήματός της. Ἔτσι καί ἔγινε. Ὑστερα ἀπό λίγο καιρό Συρίγα ἔμεινε ἔγκυος καί ἔφερε στόν κόσμο τή μονάκριβη θυγατέρα της.

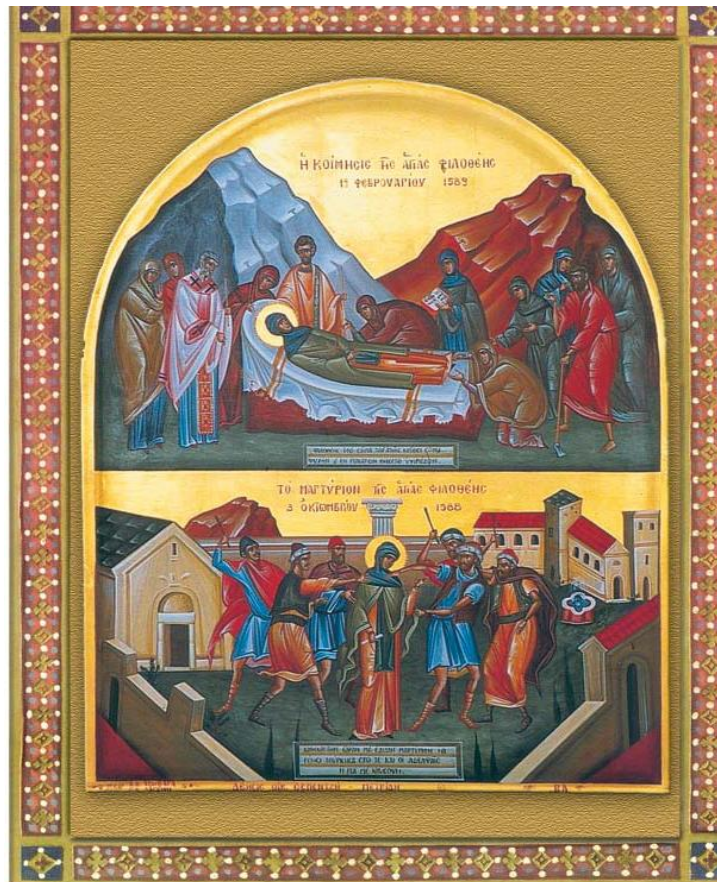
Μαζί μέ τή χριστιανική ἀνατροφή, ἔδωσαν στή μοναχοκόρη τους καί κάθε δυνατή, γιά τήν ἐποχή ἐκείνη, μόρφωση. Ἔτσι Ρηγούλα, αὐτό ἦταν τό ὄνομά της προτοῦ γίνεῖ μοναχή, ὅσο ηὔξανε κατά τή σωματική λικία, τόσο προέκοπτε καί κατά τήν ψυχή, ὅπως λέει τό συναξάρι της.

Σέ ἡλικία 14 χρόνων, οἱ γονεῖς της τήν ἐπάντρεψαν μέ ἕναν ἀπό τούς ἄρχοντες τῆς Ἀθήνας. Ἀργότερα, ἀφοῦ ἀπέθαναν οἱ γονεῖς καί ὁ σύζυγός της, ἦρθε ὥρα νά πραγματοποιήσῃ ἕνα μεγάλο πόθο της. Ἀφιερώνεται ἐξ ὀλοκλήρου στόν Χριστό, γίνεται μοναχή καί παίρνει τό ὄνομα Φιλοθέη.

Κατ' ἀρχήν, ὕστερα ἀπό ἐντολή τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου τοῦ Πρωτοκλήτου τόν ὁποῖο εἶδε σέ ὄραμα, οἰκοδόμησε ἕνα γυναικεῖο μοναστήρι μέ ἀρκετά κελλιά, στό ὁποῖο καί ἔδωσε τό ὄνομα τοῦ Ἁγίου γιά νά τόν τιμήσῃ. Στό μοναστήρι προσέθεσε καί ἄλλα ἀναγκαῖα οἰκοδομήματα καί ἐκτάσεις καί τό ἐπροικοδότησε μέ μετόχια καί ὑποστατικά, πού ὑπερεπαρκοῦσαν γιά τή διατροφή καί συντήρηση τῶν μοναζουσῶν.

Τό μοναστήρι αὐτό τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου ἐσωζόταν στήν Ἀθήνα, μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἐπί πολλά ἔτη μετά τήν κοίμησιν τῆς Ἁγίας καί ἦταν πλουτισμένο ὄχι μόνο μέ ὑποστατικά καί διάφορα μετόχια, ἀλλά καί μέ πολυειδή χρυσοῦφανα ἱερατικά ἄμφια καί σκεύη, ἀπαραίτητα γιά τίς ἐτήσιες ἱερές τελετές καί ἀγρυπνίες. Προπαντός ὅμως τό μοναστήρι σεμνυνόταν καί ἐγκαλλωπιζόταν μέ τό θησαυρό τοῦ τιμίου καί ἁγίου λειψάνου τῆς Ἁγίας, τό ὁποῖο ἦταν ἀποθησαυρισμένο καί ἀποτεθειμένο στό δεξιό μέρος τοῦ Ἱεροῦ Βήματος, ὅπου καί τό ἀσπάζονταν μέ εὐλάβεια ὅλοι οἱ Χριστιανοί. Τό τίμιον λείψανον τῆς Ἁγίας ἐσκορποῦσε εὐωδία, γεγονός πού ἀποτελοῦσε ἐμφανή μαρτυρία καί ἀπόδειξη τῆς ἀγιότητος αὐτῆς.

Τό παράδειγμά της, λοιπόν, νά ἀφιερωθεῖ στόν Χριστό, τό ἀκολουθοῦν καί ἄλλες νέες. Σέ λίγο διάστημα, μονή ἔφθασε νά ἔχει διακόσιες ἀδελφές. Ἡ μονή τῆς Ὁσίας Φιλοθέης γίνεται πραγματικό λιμάνι. Ἐκεῖ βρίσκουν προστασία ὅλοι οἱ ταλαιπωρημένοι ἀπό τή σκλαβιά. Ἐκεῖ οἱ ἄρρωστοι βρίσκουν θεραπεία, οἱ πεινασμένοι τροφή, οἱ γέροντες στήριγμα καί τά ὀρφανά στοργή.

Ἡ Ὁσία, παρά τίς ἀντιδράσεις τῶν Τούρκων, οἰκοδομεῖ διάφορα φιλανθρωπικά ἰδρύματα, νοσηλευτήρια, ὀρφανοτροφεῖα, «σχολεῖα διὰ τοὺς παῖδας τῶν Ἀθηναίων, διὰ ν' ἀνοίξη τοὺς ὀφθαλμούς αὐτῶν πρὸς τὴν παράδοσιν καὶ τὴν δόξαν τῶν προγόνων των». Πρωτοστατεῖ σέ ὅλα αὐτά τὰ ἔργα γουμένη Φιλοθέη. Διδάσκει μέ τὰ λόγια καί μέ τὴ ζωὴ τῆς. Στηρίζει τοὺς πονεμένους σκλάβους μέ τὴν προσευχὴ τῆς. Ἰδιαίτερες εἶναι οἱ φροντίδες τῆς γιὰ νά σώσει ἀπὸ τόν ἐξισλαμισμό ἢ τὴν ἀρπαγὴ τῶν Τούρκων τίς νέες Ἑλληνίδες.

Ἡ ὅλη ὅμως δράση τῆς Ἀγίας Φιλοθέης ἐξαγρίωσε κάποτε τοὺς Τούρκους. Κάποια στιγμή τὴ συλλαμβάνουν καί ἐκείνη μέ πνευματικὴ ἀνδρεία ὁμολογεῖ: «Ἐγὼ διψῶ νά ὑπομείνω διάφορα εἶδη βασανιστηρίων γιὰ τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, τόν ὁποῖο λατρεύω καί προσκυνῶ μέ ὅλη μου τὴν ψυχὴ καί τὴν καρδιά ὡς Θεὸ ἀληθινὸ καί ἄνθρωπο τέλειο, καί θά σᾶς χρωστάω μεγάλη εὐγνωμοσύνη ἂν μπορεῖτε μιά ὥρα πρωτύτερα νά μέ στείλετε πρὸς Αὐτόν μέ τὸ στεφάνι τοῦ μαρτυρίου». Ὑστερα ἀπὸ τὴν ἡρωϊκὴ αὐτὴ ἀπάντηση πρὸς τοὺς κατακτητὲς, ὅλοι ἐπίστευαν ὅτι πανευτυχῆς καί φερώνυμη Φιλοθέη ἐντὸς ὀλίγου θά ἐτελειοῦτο διὰ τοῦ μαρτυρικοῦ θανάτου. Ὅμως, κατὰ θεία βούληση, τὴν τελευταία σχεδόν στιγμή

πρόφθασαν κάποιοι Χριστιανοί και καταπράυναν τόν γεμόνα μέ διάφορους τρόπους. Ἔτσι ἐπέτυχαν νά ἐλευθερώσουν τήν Ἁγία.

Ἄφειθια πλέον ἐλεύθερη Ἁγία Φιλοθέη, ἐπέστρεψε ἀναίμακτη στό μοναστήρι της, ὅπως ἐπί Μεγάλου Κωνσταντίνου ὁ μυροβλήτης Νικόλαος καί πολλούς αἰῶνες ἀργότερα ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς. Ἐφρόντιζε δέ ὄχι μόνο γιά τή σωτηρία τῆς ἰδικῆς της ψυχῆς ἀλλά καί τῶν ἄλλων, ἀφοῦ τούς μέν ἐναρέτους τούς ἐστερέωνε στήν ἀρετή, τούς δέ ἁμαρτωλούς τούς ἐβελτίωνε ἠθικά καί τούς ὀδηγοῦσε στή μετάνοια. Καί ἀποκλειστικά γιά τό σκοπό αὐτό διεπέρασε στή νῆσο Τζιά (Κέα), ὅπου πρό πολλοῦ εἶχε οἰκοδομήσει μετόχι, γιά νά ἀποστέλλει ἐκεῖ τίς μοναχές ἐκεῖνες πού ἐφοβοῦνταν γιά διάφορους λόγους νά διαμένουν στήν Ἀθήνα. Στή Τζιά ἔμεινε ἀρκετό χρόνο καί κατήχησε θεαρέστως τίς ἀσκούμενες ἀδελφές στήν ἀκριβή τήρηση τῶν κανόνων τῆς μοναστικῆς ζωῆς. Μόλις ἐτελείωσε τό ἔργο της ἐκεῖ, ἐπέστρεψε καί πάλι στήν Ἀθήνα.

Ἔτσι λοιπόν Ἁγία Φιλοθέη, ἀφοῦ ἔφθασε σέ τελειότητα καί στήν πράξη καί στή θεωρία, ἀξιώθηκε ἀπό τόν Θεό νά ἐπιτελεῖ θαύματα, ἀπό τά ὅποια, πρὸς ἀπόδειξη τοῦ θαυματουργικοῦ της χαρίσματος, θά μνημονεύσουμε ἕνα μόνο, τό ἀκόλουθο· Ζοῦσε στήν ἐποχή της ἕνας νέος, ποιμένας προβάτων, ὁ ὁποῖος ἀπό πολύ μικρός εἶχε συνηθίσει στίς κλεψιές καί στίς ραδιουργίες. Ὁ νέος αὐτός, κατά παραχώρηση τοῦ Θεοῦ, ἐκυριεύθηκε ἀπό τόν Σατανᾶ. Ἐξ αἰτίας τούτου περιφερόταν στά βουνά καί στίς σπηλιές γυμνός καί τετραηλισμένος, θέαμα ὄντως ἐλεεινό. Πολλές φορές, ὅταν συνερχόταν ἀπό τήν τρέλα, στήν ὁποία τόν εἶχε ὀδηγήσει ὁ Σατανᾶς, ἐσύχναζε στά γύρω μοναστήρια γιά νά βρεῖ θεραπεία στήν ἀσθένειά του. Δέν μποροῦσε ὅμως νά πετύχει τίποτε. Κάποιοι, πού τόν εὐσπλαγχνίσθησαν, τόν ὀδήγησαν στήν Ἁγία Φιλοθέη ὁποία, ὕστερα ἀπό πολλή καί ἐκτενή προσευχή τόν ἐλύτρωσε ἀπό ἐκείνη τή διαβολική μάστιγα. Ἐπειτα, ἀφοῦ τόν ἐνουθέτησε ἀρκετά, τόν εἰσήγαγε καί στήν τάξη τῶν μοναχῶν. Καί ἔτσι ὁ νέος ἐκεῖνος, ἀφοῦ ἐκάρη μοναχός, ἐπέρασε τό ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς του μέ μετάνοια καί ἄσκηση, θαυμαζόμενος ἀπ' ὅλους.

Μάταια οἱ Τοῦρκοι προσπαθοῦν νά ἀνακόψουν τή δράση της. Ὡσπου, μία νύκτα, στίς 2 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1588, πῆγαν στό μονύδριο πού εἶχε οἰκοδομήσει στά Πατήσια (ἔτυχε τότε νά ἐορτάζεται μνήμη τοῦ ἁγίου ἱερομάρτυρος Διονύσιου τοῦ Ἀρεοπαγίτου καί Ἁγία μαζί μέ τίς ἄλλες ἀδελφές βρισκόνταν στόν ἱερό ναό ἐπιτελώντας ὀλονύκτια ἀγρυπνία) καί πέντε ἀπό αὐτούς ἀνέβηκαν στόν ἐξωτερικό τοῖχο καί ἐπήδησαν μέσα στήν αὐλή. Στή συνέχεια εἰσέβαλαν στό ναό, ὅπου ἄρπαξαν τήν Ἁγία καί

τήν ἐμαστίγωσαν μέ μανία καί βαναυσότητα. Τό ἀσκητικό της σῶμα δέν ἄντεξε πολύ. Ἡ Δορκάς τῶν Ἀθηνῶν ὑπέκυψε.

Εἴκοσι μέρες μετά ἀπό τήν κοίμηση τῆς Ἀγίας, ὁ τάφος της εὐωδίαζε. Ἀκόμη, ὅταν μετά ἀπό ἕνα ἔτος ἔγινε ἀνακομιδή, τό τίμιο λείψανό της βρέθηκε σῶο καί ἀκέραιο. Ἐπιπλέον ἦταν γεμάτο μέ εὐωδιαστό μύρο, τρανή καί λαμπρή ἀπόδειξη τῆς θεάρεστης καί ἐνάρετης πολιτείας της, πρὸς δόξα καί αἶνο τοῦ Θεοῦ καί καύχημα τῆς πίστεώς μας. Τό ἱερό λείψανό της βρίσκεται σήμερα στό Μητροπολιτικό Ναό τῶν Ἀθηνῶν.

